

Brussel, 8 november 2024
(OR. en)

14826/24

SPORT 73

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	De rol van de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel - <i>Oriënterend debat</i>

Hierbij gaat voor de delegaties een achtergrondnota over bovengenoemde aangelegenheid die het voorzitterschap heeft opgesteld als leidraad voor het oriënterend debat tijdens de zitting van de Raad (Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport) op 25 en 26 november 2024.

Oriënterend debat
over de rol van de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel

In de resolutie van de Raad over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel¹ (hierna de “Raadsresolutie van 2021” genoemd) wordt erkend dat de organisatie van sport in Europa gebaseerd is op het fundamenteel recht van vrijheid van vereniging en op waarden zoals solidariteit tussen de verschillende sportniveaus, met name tussen de professionele en de breedtesport, eerlijkheid, integriteit, openheid, gendergelijkheid en goed bestuur. In de Raadsresolutie van 2021 wordt tevens erkend wat de bepalende kenmerken van de meeste op waarden gebaseerde georganiseerde sport in Europa zijn, meer bepaald een autonome, democratische en territoriale basis met een piramidale structuur die alle sportniveaus – van de breedtesport tot de professionele sport – omvat, die zowel competities tussen clubs als tussen nationale teams behelst en die mechanismen heeft om financiële solidariteit, billijkheid en openheid in competities te waarborgen, zoals het principe van promotie en degradatie. Op waarden gebaseerde georganiseerde sport in Europa is doorgaans op nationale basis gestructureerd en wordt in beginsel georganiseerd door één federatie per sport. Dit maakt een alomvattende benadering van regels, voorschriften en normen mogelijk en zorgt ervoor dat wedstrijdschema’s en kwalificaties voor competities worden nageleefd. Deze organisaties zijn gecommitteerd aan financiële solidariteit tussen de professionele en de breedtesport, aan de hoogste niveaus van goed bestuur, grondrechten en mensenrechten, geestelijke en lichamelijke gezondheid, aan de veiligheid van sportlieden, aan het voorkomen van elke vorm van discriminatie en aan de bevordering van de integriteit van de sport.

¹ Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel (PB C 501 van 13.12.2021).

Bijgevolg worden de lidstaten, de Europese Commissie en de sportwereld in de Raadsresolutie van 2021 verzocht steun te verlenen aan de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, zoals de vrijheid van vereniging, de piramidale structuur, het open systeem voor promotie en degradatie, de lokale verankering en solidariteit, de rol in de nationale identiteit, gemeenschapsopbouw en op vrijwilligerswerk gebaseerde structuren, alsook de sociale, educatieve, culturele en gezondheidsfuncties ervan, conform de desbetreffende bepalingen van het EU-recht. De lidstaten, de Europese Commissie en de sportwereld worden tevens verzocht verder onderzoek te doen naar en te blijven overleggen met alle belanghebbenden in de sport over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel.

Ook het Europees Parlement heeft het belang van een op waarden, vrijwillige activiteiten en solidariteit gebaseerd Europees sportmodel erkend in zijn resolutie van 23 november 2021 over het sportbeleid van de EU². Het Parlement erkende tevens de diversiteit van de benaderingen in de verschillende sporten en landen, maar was van mening dat de gemeenschappelijke basis van de Europese sport verder moet worden versterkt en beschermd, met name de banden tussen de topsport en de breedtesport. In dit verband pleit het voor een Europees sportmodel waarin wordt erkend dat er sterk moet worden ingezet op de integratie van de beginselen van solidariteit, duurzaamheid, inclusiviteit voor iedereen, open competitie, sportieve verdienste en rechtvaardigheid.

² Resolutie van het Europees Parlement van 23 november 2021 over het sportbeleid van de EU: beoordeling en mogelijke verdere stappen (2021/2058(INI)), PB C 224 van 8.6.2022, blz. 2-10.

In de studie over het Europees sportmodel – Een verslag aan de Europese Commissie³ van april 2022 wordt gereflecteerd over de blijvende relevantie van de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, zoals de piramidale structuur, open competitie, solidariteit, autonomie, vrijwilligerswerk en de rol van de Europese waarden. In de studie wordt ook onderzocht hoe bepaalde belangrijke trends de ontwikkeling van het Europees sportmodel beïnvloeden, zoals internationalisering en commercialisering, de herverdeling van inkomsten van de topsport naar de breedtesport, mogelijke gesloten competitiestructuren, het toenemende belang van goed bestuur, trends in vrijwilligerswerk, sportgewoonten en enkele andere belangrijke trends. Er wordt ook op enkele lacunes gewezen, bijvoorbeeld wat betreft de reikwijdte van het Europees sportmodel, het verband ervan met de Europese waarden en de behoefte aan duidelijkere richtsnoeren voor herverdelings- en solidariteitsmechanismen.

Recente arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie, bekendgemaakt op 21 december 2023⁴ en 4 oktober 2024⁵, hebben ook gevolgen voor de lopende besprekingen over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel. Tegen deze achtergrond hebben 26 EU-ministers van Sport in februari 2024 een verklaring afgelegd waarin zij eraan herinneren hoe belangrijk het is om op solidariteit en waarden gebaseerde sport te beschermen en te bevorderen in overeenstemming met de resolutie van de Raad over de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel⁶. In de verklaring riepen de ministers er onder meer toe op de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel verder te versterken als zijnde de visie en het kader van de EU voor de toekomst van de Europese sport op lange termijn, en verzochten zij de Commissie na te denken over passende manieren om gevolg te geven aan de Raadsresolutie van 2021 met betrekking tot het waarborgen van open competities, sportieve verdienste, integriteit, solidariteit en waarden in de sport.

³ Europese Commissie, Sennett, J., Le Gall, A., Kelly, G. et al., “Study on the European Sport Model – A report to the European Commission”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2022.

⁴ 1: Hof van Justitie, verzoek om een prejudiciële beslissing in de procedure European Superleague Company, S.L. tegen Fédération internationale de football association (FIFA), Union of European Football Associations (UEFA), C-333/21, arrest van 21 december 2023;
2: Hof van Justitie, International Skating Union tegen Europese Commissie, C-124/21 P, arrest van 21 december 2023;
3: Hof van Justitie, verzoek om een prejudiciële beslissing in de procedure NV Royal Antwerp Football Club tegen VZW Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB), C-680/21, arrest van 21 december 2023.

⁵ Hof van Justitie, verzoek om een prejudiciële beslissing in de procedure Fédération internationale de football association (FIFA) tegen BZ, C-650/22, arrest van 4 oktober 2024.

⁶ <https://www.sports.gouv.fr/declaration-des-ministres-des-sports-europeens-pour-un-modele-sportif-base-sur-la-solidarite-le>

De ondersteuning, verdere verkenning en voortzetting van de lopende besprekingen over de belangrijkste kenmerken van een Europees sportmodel is een van de leidende beginselen in het werkplan van de Europese Unie voor sport (2024-2027)⁷. In het EU-werkplan voor sport wordt de Europese Commissie verzocht uiterlijk eind 2026 een nieuw strategisch document voor de lange termijn over de toekomst van het EU-sportbeleid te ontwikkelen, onder meer over het bevorderen van de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel en over de integratie van sport in ander EU-beleid. Het EU-werkplan voorziet ook in een studie over de toekomstige ontwikkelingen, bedreigingen en kansen die van invloed zijn op het Europees sportmodel.

In het licht van het bovenstaande is dit het aangewezen moment om de EU-ministers van Sport de mogelijkheid te bieden hun mening te geven over de recente ontwikkelingen en toekomstperspectieven met betrekking tot de bepalende kenmerken van een Europees sportmodel, in de context van het toekomstig EU-sportbeleid.

VRAGEN VOOR HET DEBAT

1. Wat zijn volgens u de voornaamste elementen van een Europees sportmodel die verdere versterking behoeven om de waarden van sport in Europa in stand te houden en hoe zou dat moeten worden vormgegeven? Hoe kan dit volgens u het best ondersteund worden met het EU-werkplan voor sport 2024-2027, mede met het oog op het komende strategisch document voor de lange termijn over de toekomst van het EU-sportbeleid en de geplande studie?
2. Welke methoden en maatregelen op nationaal en/of EU-niveau, met inbegrip van mechanismen voor financiële solidariteit, kunnen de sportwereld motiveren om de band tussen de professionele sport en de breedtesport te versterken?

⁷ Resolutie van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het werkplan van de Europese Unie voor sport (1 juli 2024 – 31 december 2027) (PB C, C/2024/3527, 3.6.2024).